

Programová prohlášení PRO SILVA BOHEMICA

1

Programové prohlášení PRO SILVA BOHEMICA

z ustavujícího shromáždění 21. dubna 1995

Hnutí ProSilva je sdružením lesníků, které spojuje přesvědčení o nutnosti obhospodařovat les přírodě blízkým způsobem. Hnutí čerpá z prověřených zkušeností s převody lesa na podrovní a maloplošné pasečné formy s pěstováním smíšených porostů, s péčí o porostní zásobu. Stejnou měrou se opírá o moderní vědecké poznatky o ekologii lesa. Ty potvrzují, že jediným zodpovědným způsobem trvale udržitelného využívání lesa jako přírodního zdroje pro uspokojování nejširších společenských potřeb je ten, který plně respektuje jeho ekosystémovou podstatu.

PRO SILVA BOHEMICA je základní pobočkou České lesnické společnosti a vychází z jejích stanov. Posláním tohoto hnutí a tedy pobočky je šíření poznatků a výměna zkušeností s trvale udržitelným obhospodařováním lesa jako přírodního zdroje a formování myšlenkových postojů ekosystémově orientovaných.

Tento program bude realizován formou:

- odborných a společenských setkání, regionálních, celostátních i mezinárodních;
- exkursí na příkladné objekty s přírodě blízkým hospodařením;
- poradenství a konsultačními aktivitami;
- podněcování lesnické vědy, výzkumu a výuky k rozvíjení teorie a vědeckému zpracovávání principů trvale udržitelného hospodaření v lesích;
- osvěty a publikační činnosti pro odbornou i laickou veřejnost.

Závěry a doporučení semináře k trvale udržitelnému obhospodařování lesa

ze dne 3. dubna 1998

Seminář, odborně připravený pobočkou České lesnické společnosti PRO SILVA BOHEMICA a Národním lesnickým komitétem, proběhl ve dnech 2. a 3. dubna 1998 ve Křtinách. Výborně byl zabezpečen hostitelem - vedením Školního lesního podniku "Masarykův les" - jako připomenutí 75. výročí založení této instituce.

Smyslem semináře bylo na základě přednášek předních odborníků, venkovních ukázek a vystoupení dalších účastníků posoudit obsah a užitečnost strategie obhospodařování lesa podle zásad ProSilva jako možného postupu trvale udržitelného obhospodařování lesa při naplňování státní lesnické politiky. Tento smysl seminář splnil.

Účastníci semináře konstatovali, že strategie ProSilva

- je postavena na ekologických základech a usiluje o co největší využití přírodních procesů pro dosažení lesnických cílů.
- Pro české lesnictví je přijatelná tím, že se současně hlásí k obhospodařování lesa a využívání v něm narůstajícího dřeva, přičemž za základní považuje mnohoúčelové obhospodařování, které bere ohled na ochranné funkce lesa, na jeho význam jako neodmyslitelného prvku tvorby krajiny a kulturního statku.
- Naplňuje českou státní lesnickou politiku.

PRO SILVA BOHEMICA se hlásí k základnímu programu PRO SILVA EUROPA a prohlášení přijatému na kongresu v Holandsku v r. 1997 proto, že:

- strategie ProSilva je v souladu se závěrečnými deklaracemi mezinárodních konferencí v Rio de Janeiro v r. 1992 a Helsinkách v r. 1993.
- poslání lesního hospodářství je spatřováno v zajištění trvalé uspokojivé výnosovosti dřeva a poskytování dalších užitků, a to způsobem přírodě blízkým, tj. co nejvíce možným napodobováním struktury a dynamiky přírodního lesa
- ochrana přírodních lesů a nejzachovalejších přirozených lesů je nejen v obecně kulturním zájmu, ale i v zájmu lesnické praxe pro poučení z přírodní dynamiky lesa. Náš statut národních přírodních a přírodních rezervací pro ochranu objektů a procesů není v zásadním rozporu se strategií ProSilva.

Výchozí situace, rámce a nástroje obhospodařování lesa

- Předmětem obhospodařování je i v podmínkách ČR kulturní les věkových tříd s probíhajícími procesy, které je možné změnit jen v dlouhé době.
- Pro provozování ekologicky založeného obhospodařování lesa je základním a plně vyhovujícím rámcem typologický systém vyúsťující do cílových hospodářských souborů a členění území státu na přírodní lesní oblasti.

V době, z lesnického hlediska relativně krátké, je dosažitelné:

- optimální využívání produkčního potenciálu stanoviště porosty odpovídající druhové a prostorové skladby, v zásadě tedy porosty smíšenými,
- udržovat relativní vývojovou a produkční nepřetržitost při podstatném omezení plošné holoseče, přičemž opouštět pojem obmýtí je možné jen v návaznosti na úspěšnost zavádění výběrného hospodářství,
- individuální posuzování, pěstování a sklizeň stromů ve smyslu péče o porostní zásobu,

- upravit vztah obhospodařování lesa a myslivosti,
- udržovat v souladu biologickou produkci a lesní techniku,
- celostní pojetí ProSilva prověřit a plně uplatnit při budování územních systémů ekologické stability (ÚSES).

Vyjadřuje se obava

- z prosazování směrů, které by podstatně omezovaly obhospodařování lesa jako obnovitelného zdroje suroviny a sociálních užitků. Omezená produkce dřeva by totiž byla nahrazena zvýšenou potřebou surovin z neobnovitelných zdrojů, společnost se nezřekne svých potřeb,
- z přetrvávajících rozporů mezi lesním hospodářstvím a ochranou přírody. Ochrana přírody považuje za ideální stav vyloučení hospodářských zásahů a ponechání lesních ekosystémů přirozenému vývoji. Naproti tomu lesní hospodářství ještě plně nepochopilo, v jakém rozporu je holosečné hospodářství s trvale udržitelným zacházením s lesem,
- z podceňování rizik pro les vyplývajících z antropických vlivů a ze snah prosazovat určitá řešení na všechny případy bez přihlédnutí k dosavadnímu hospodářskému vývoji a stavu lesa.

Pro omezení uvedených rizik se doporučuje

- udržovat prostorový a časový pořádek v lese ve směru obhospodařování lesa přírodě blízkým způsobem po celé období transformace dnešních hospodářských způsobů,
- objektivizovat kritéria trvale udržitelného lesního hospodářství a hledat způsoby účinné hospodářské úpravy lesa,
- udržovat a doplňovat síť demonstračních objektů přírodě blízkého hospodaření i objektů, v nichž je účelné takovou cestu co nejdříve nastoupit.
- Jednání potvrdilo, že řada praktických otázek spojených s trvale udržitelným obhospodařováním lesa ještě není přesvědčivě zodpovězena. Při rozšiřování poznání v tomto směru se může PRO SILVA BOHEMICA plně uplatnit ve smyslu svého programového prohlášení.